

Handläggare
My Peensalu
Telefon: 08-50809245

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2024-03-21

Upprustning av parkytor runt Tekniska nämndhuset.

Godkännande av genomförande.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner programmet.
2. Stadsdelsnämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i genomförandeskedet inom godkänd budget för projektet.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Renoveringen av Tekniska nämndhuset har pågått sedan 2018. Under 2024 genomförs de sista delarna och samtidigt ska parkytorna som vetter mot stranden, på baksidan av huset, återställas. Återställning och upprustning av parken genomförs i samverkan med fastighetskontoret.

Parkanläggningen tillkom på 1960-talet och formgavs av den kände arkitekten Walter Bauer. En viktig del i upprustningen är att återskapa delar av de värden som gått förlorade genom åren. Originalritningar har använts som utgångspunkt och därutöver tillskapas fler sittplatser, cykelparkeringar och nya träd tillkommer.

Upprustningen samfinansieras med fastighetskontoret som nyttjat stora delar av ytorna för byggetablering. Beräknad kostnad för stadsdelsnämnden är 6,1 -6,6 miljoner kronor.

Bakgrund

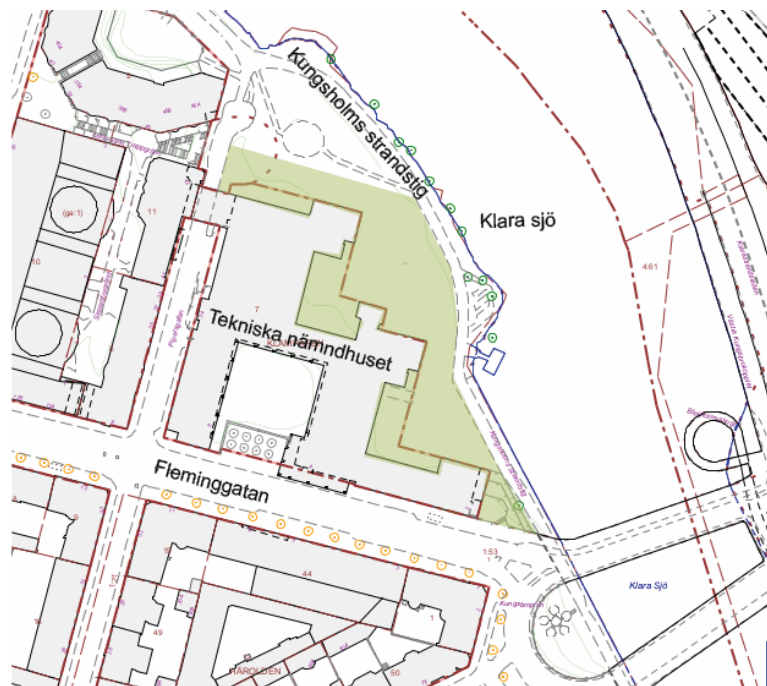
Renoveringen av Tekniska nämndhuset har pågått sedan 2018. Under 2024 genomförs de sista delarna och samtidigt ska parkytorna som vetter mot stranden, på baksidan av huset, återställas. Under husrenoveringen har stora delar av parkmarken nyttjats för byggetablering och behöver därför byggas upp på nytt. Återställning och upprustning av parkytorna genomförs i samverkan med fastighetskontoret.

Ärendet

Ärendet har beretts av avdelningen för stadsutveckling. Stadsdelsnämndens pensionärsråd samt rådet för funktionshinderfrågor har getts möjlighet att komma med synpunkter. Eventuella synpunkter framgår av respektive protokoll.

Ärendets beredning

Sedan 2018 har renovering och ombyggnation av fastigheten Klamparen 7/Tekniska nämndhuset på Kungsholmen pågått. Kring fastighetens norra sida, mot Kungsholms strand, går parkmark delvis in mot husets fasad och gränserna mellan fastighetsmark och parkmark är subtila. 2021 inledde fastighetskontoret och stadsdelsförvaltningen ett samarbete kring parkytorna för att inte bara återställa till det skick de var i innan bygget inleddes utan för att även kunna förbättra, återskapa historiska värden och skapa en sammanhängande, vacker utemiljö oberoende av gällande fastighetsgränser.

Gröna ytor är mark som påverkats av byggetablering och som ingår i upprustningen.

Kulturmiljö

Parkmiljön kring Tekniska nämndhuset formgavs i mitten av 1960-talet av landskapsarkitekten Walter Bauer. Han är också känd för att bland annat ha arbetat med Drottningholms slott och Botaniska trädgården i Uppsala. Den ursprungliga idén för anläggningen bygger på kontrasten mellan den modernistiska byggnaden och det naturliga strandlandskapet. Parkytorna fick därför lätt böljande gräsytor med formstarka träd intill byggnadens entréer och friväxande träd längre ifrån, som skulle skapa rymd och framhäva

byggnadens volymer. Idag har en del av Bauers gestaltningsidéer gått förlorade. Flera träd och planteringar har försvunnit genom åren och gräsmattorna har blivit allt mer osammanhängande. Stockholms stadsmuseum har deltagit i arbetet med att planera för återställning och upprustning av parkytorna och originalritningarna har utgjort ett värdefullt underlag.

Planerade åtgärder

- Återplantering av formklippta lindar till den ursprungliga formationen med nio stycken träd.
  - Den ursprungliga planteringen av formklippta lindar har stått nära fasad och har varit placerad till hälften på parkmark och till hälften på fastighetsmark. För att förenkla skötseln och tydliggöra ansvar, samt för att få en hållbar trädformation över tid, så återplanteras de saknade träden längre från fasad, så att samtliga träd hamnar på parkmark.
- Renovering av östra terrassen (närmast Fleminggatan) med nya möbler och planteringar med inspiration från ursprungligt växtförslag.
  - I samband med renoveringen av huset har en ny entré byggts i anslutning till den östra terrassen. Planteringar och möblemang har varit i dåligt skick länge och har även påverkats av den pågående husrenoveringen. Planteringarna återställs med nya buskar och perenner, växtvalet är gjort med inspiration från de ursprungliga planteringsritningarna.
- Minskad andel hårdgjord yta och nya böljande gräs- och ängsmattor.
  - Under många år har de gröna ytorna runt huset fragmenterats och styckats upp med bland annat uteserveringar och ytor med betongmarksten. En viktig del i upprustningen är att återskapa mer sammanhängande gräsytor med både klippt gräs och ängsvegetation.
- Återplantering av popplar närmast fasad.
  - I samband med husrenovering och byggetablering har två av de stora popplarna som stått nära fasad tagits ner. Dessa återplanteras men placeras nu lite längre från fasad.
- Fler sittplatser och cykelparkeringar.
  - En ny personalentré har byggts på baksidan av huset. Generöst med cykelparkeringar har varit ett viktigt krav att ta hänsyn till. Antalet sittplatser utökas också så att både anställda i huset och alla andra som passerar på det mycket populära gång- och cykelstråket ska kunna hitta en trivsamt plats att slå sig ned på.

- Konstverket Segel (1974) av Elli Hemberg, återförs till platsen.
  - Konstverket monterades ner i samband med byggetablering och kommer att återplaceras centralt i parkmiljön.

Översiktsritning som visar huvuddragen i upprustningen.

Samverkan

Sedan 2021 har projektet genomförts i samverkan med fastighetskontoret. Projektering av planerade åtgärder har genomförts under ledning av fastighetskontoret med kravställning och nära medverkan från stadsdelsförvaltningen. I genomförandeskedet tar stadsdelsförvaltningen över ansvaret och leder upprustningen. Kostnader för projektering och genomförande delas mellan de båda förvaltningarna och regleras genom en särskild överenskommelse.

I samband med parkupprustningen kommer trafikkontoret att passa på att bredda gång- och cykelvägen som löper i anslutning till parkytorna. Projektering av detta har skett i nära samverkan med stadsdelsförvaltningen. Eftersom viss parkmark tas i anspråk för att bredda cykelstråket så ingår det i trafikkontorets projekt att kompensera med nya träd samt upprustning av sittplatser och planteringar närmast vattnet.

Tidplan och budget

Upprustningen samfinansieras mellan fastighetskontoret och stadsdelsförvaltningen. För stadsdelsförvaltningens del så nyttjas

centrala investeringsmedel. Nedan redovisas utfall och prognos för stadsdelsnämnden.

2022-2023

Projektering och förberedande arbeten

Kostnad: 1,1 miljoner kronor

2024

Genomförande

Prognos: 4,5 miljoner kronor

2025-2026

Eftersläpande arbeten, etablering av växtlighet.

Prognos: 0,5-1 miljoner kronor

Total projektbudget för stadsdelsnämnden beräknas till 6,1 -6,6 miljoner kronor.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner genomförandet i enlighet med detta tjänsteutlåtande. Förvaltningen föreslår vidare att nämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i projektets genomförandeskede, inom ramen för parkinvesteringsmedel.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Karin Ekrin
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Ombyggnad av Tekniska nämndhuset, Klamparen 7. Överenskommelse avseende genomförande av återställning och finplanering av park- och fastighetsmark. 2023-08-24
2. Översiktsritning 2024-02-20.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör
Karin Ekrin, Avdelningschef

Datum

2024-03-04
2024-03-04